

ዶክቶር ኣባ ኣጎስቲኖ ተድላ መንዮም?
(ቀዳማይ ንመወዳእታን) ጉጅለ ደቀባት 05.05.2004

ኣብ ዝሓለፈ እዋን፡ ንሕና መርበብ ሓበሬታ ደቀባት፡ ናይ ቀደም ተቃላስቲ ኣቦታት እናዘራረብና፡ ነዚ ሓድሽ ወለዶ እቲ ዝሓለፈ ኤርትራዊ ኒሕን ሓቦን ንክምህሩናን፡ ታሪኽ ኣቦታትናን ጀግንነት ብሓጎታትናን ከም ንፈልጥ፡ ዛንታ ቀዳሞት ጀጋኑ ወለድና ከም ዝሕብሩና ንምግባር፡ ቃል ኣቲና ኔርና። ጸላእትና ንዓና ጥራሕ ዘይኮነ ንዓድና፡ ንባህልና፡ ንሕግታት እንዳባታትና፡ ንጅግንነት ኣቦታትና፡ ንኣከፋፍላ ኣውራጃታትና፡ ስልቲ እናቕረቡ ብንቕሓታዊ ሰብ ኣመክንዮም፡ ንምድምሳስን ንምልዋጥን ይቃለሱ ኣለዉ። ንሕና ከኣ ታሪኽናን መንነትናን ባህልናን ስርዓትናን ከይጠፍኡ፡ ንድሕነትና ክንረባረብ ኢና። እምበኣርከስ ሓደ ካብቶም ኣብ ሃገርና፡ ጌና ዘይተጸሕፈን ዘይተነግረን ሕሉፍ ኤርትራዊ ፍቕርን ጽንኩር ቃልስን፡ ንምሉእ ዕድሚኦም ኣሕሊፎም፡ ብሰንኪ ፍቕሪ ዓደምን ወገኖምን ሂወቶም ዝኸፈሉ፡ ኣቦ ዶክቶር ኣባ ኣጎስቲኖ ተድላ እዮም። ናይ ዶር. ኣባ ኣጎስቲኖ ሞያን ቃልስን ሃገራዊ ፍቕርን፡ ጽሑፍካን ተንቲንካን ዝውዳእ ኣይኮነን። ካብ ማይ ባሕሪ ብማንካ ግን፡ ብዓቕምና ገለ ንእሽቶ ከነዘንቲ ክንፍትን ኢና።

ንኤርትራ ዝወለደ ዘይወለደ፡ ዝፈለሰ፡ ዓለም ዝመነነ፡ ቀሺ፡ ሸኽ፡ ኣስላማይ፡ ክስታናይ፡ ኩሉ እዩ ሰሪሑላን ደሺሙላን፡ ተቃሊሱላን ተሰዊኡላን። ፍረ ናይቲ ኩሉ ቃልስን መስዋእትን፡ እዚ ሎሚ ወሪዱዎ ዘሎ መሪር ጭቆናን ህልቀትን ክኸውን ግን፡ እንቋዕ እቶም ቀዳሞት ጀጋኑ ደቃ ተመሊሶም ዝርእዩዎን ዝሰምዑዎን ኣይኮኑ። ኣብ ዝሓለፈ እዋን፡ ምስ ኣቶ ሃብተማርያም ኣብርሃ፡ ኣብ ዝገበርናዮ ቃለ መጠይቕ፡ ዶክቶር ኣባ ኣጎስቲኖ ተድላ ሓደ ካብቶም መግዛእትን ጭቆናን ሃገርና ንክከላኸሉ፡ ቃልሲ ዝጀመሩን፡ ምእንቲ ሃገሮምን ህዝቦምን ዝተቃለሱ፡ ዝርሃዱ፡ ዝጸዓሩ፡ ዝተኣሰሩ፡ ዝተገርፉ፡ ኣብ መወዳእታ ከኣ ቡቲ መውቃዕቲ ምክንያት ብዝወረደም ሕማም፡ ኣብ ዓዲ ጣልያን እናተሓከሙ ከም ዝተሰውኡ፡ ትሓቢሩ ኔሩ። ብሓጺሩ ናይ ዶክቶር ኣባ ኣጎስቲኖ ታሪኽን ቃልስን፡ ክሕብሩና ብዝገበርናሎም ወኸሳ መሰረት፡ ኣቶ ሃብተማርያም ክገልጹልና ከለዉ፡ ንብዓት ስዒሩዎም ሕንቕንቕ እናበሉ ነበረ።

ንሶም ይብሉ፡ “ኩሉ ንሃገሩ ይፈቱ እዩሞ፡ ከም ኣባ ኣጎስቲኖ ጌሩ ንሃገሩን ንወገኑን ንምድሓን ዝተቃለሰን፡ ፍቕሪ ዓዱን ወገኑን ዘጥቅፆ ግን የልቦን”። ብማለት ይምስክሩ። ኣባ ኣጎስቲኖ ዓደም ሔቦ ጽንዓ ደግሎ ኣከለጉዛይ ኩይኑ።

ናይ ማሕበር ካብቲኒ ካህን እዮም ኔሮም። እቲ መብዛሕትኡ ሂወቶም ከኣ፡ ብዘይካቲ ሃዋርያዊ ናይ ሃይማኖት ስርሖም፡ ኣብ ቃልሲ ኤርትራ ኣሕለፉዎ። ንሶም በቲ ዝነበሮም ኣፍልጦን ናይ ስራሕ ሓላፍነትን፡ ንሰውራ ኤርትራ ብዘይ ዕረፍቲ፡ ብመድሃኒት ኮነ ብገንዘብ ብሕክምና፡ ተጋደልቲ ኮነ ብሻልእ ምስጢራዊ ስርሓት፡ ንቃልሲ ሃገርና ዝሓብሓቡን፡ ንሓድነት ህዝብና ዝተቐለሱን፡ መንፈሳውን ስጋውን ኣቦ ከኣ ነበሩ።

ኣባ ኣጎስቲኖ፡ ንሂወቶም ምእንቲ ህዝቦም ንምሃባ፡ በቑቕማ ኣይፈልጡን። ምስቲ ኩሉ ናይ ነፈርትን፡ ናይ ካልእ ጸጥታዊ ኩነታትን፡ ከይተሰከፉ ብመኪንኦም ንሚዳ ኤርትራ እናተመላለሱ፡ ብዙሕ ጊዜ ምስ ተጋደልቲ ደቆም ተራኪቦምን ተመያይጦምን ጥራሕ ዘይኮኑ፡ ዘድሊ ምኽርን ምትብባዕን ለበዋታትን ዘቕርቡ ዝነበሩ፡ ወላዲ እውን እዮም። ገለ ካብኡ እውን፡ ኣነ ዝተሓወስኩዎ፡ እቲ ብ1974 ኣብ ጀንገሬን ዝተባህለ ቦታ መጸኢም፡ ሕሩይን ዓብደልቃድር ሮሞዳንን ካልኣትን ዝርከቡዎም፡ ምስ መሪሕነት ተጋድሎ ሓርነት፡ ብዛዕባ ውግእ ሓድሕድ ጠጠው ናይ ምባል ዘካየዱዎ፡ ሰፊሕ ዙጥን ምይይጥን ነበረ።

“ካብቲ ዝገርመንን ንምሉእ ሂወተይ ዘይርስዓንን”፡ “ኣብርሃም ተወልደ ኣብቲ ጉባኤ ኣደብሓ ድሕሪ ምክፋሉ፡ ካብ ባርካ ንኸበሳ ክመጽእ ከሎ፡ ኣብ ከባቢ ሎጎ ጭዋ፡ ኣብ ባምብቆ ምስ በጽሖ፡ ሓሚሙ ተወጺዑ፡ ምኽኣል ስኢኑ ወደቐ። ቀልጢፎም ከኣ ኩነታቱ ብዝኣምኖ ቤተሰብ ዝኸኑ ተቃላሳይ ጌሮም፡ ሓበሬታ ንዓይ ነስመራ ኣብጽሑለይ። መልእኽቲ ምስ ተቐበልኩ፡ ኣነ ንበይነይ ክገብሮ ዝኸእል ስለዘይነበረኒ፡ ንዕኡም ሓበርኩዎም። “ኪድ ቀልጥፍ ከይሰጋእካ ኣምጽኣዮ”! ኢሎምኒ፡ ናይ መንግስቲ ባይሩ መኪና ወሲደ፡ ካልኣይ ርእሱ ምስ ብረቲን ዕ ጥቁን ናብኦም ኣምጺኤ፡ ኣብ ገጅረት ንዕኡም ኣረኪቡዎም፡ ዝኣምኑዎም ሓካይም ጸዊዖም፡ ብምስጢር ሓቢኦም ብምሕካም ከኣ፡ ድሕሪ ገለ መዓልታት ብፍጹም ድሒኑን ሓውዩን፡ ንቦታኡ ኣፋኒናዮ” ይብሉ ኣቶ ሃብተማርያም።

ዶክቶር ኣባ ኣጎስቲኖ፡ እቲ ንወዲ ሰብ ክወሃብ ዝኸእል ህያባት፡ ኩሉ ብሙሉኡ ኔሩዎም። ሕያውነት፡ ሰብእነት፡ ልግሲ፡ ጥበብ፡ ፍልጠት ኩሉ ከኣ ምስኦም ነበረ። ሰውራ ኤርትራ ኣብ ሰብዓታት ተፈናጭሉ፡ “ዓማን ምዳዳን” ዝብል ናይ ጽልኢ ኣስማት ተጠሚቑ፡ ጀብሃን ህዝባዊ ሓይልታትን ኣብ ኩናት ሓድሕድ፡ ኣብ ዝኣተዉሉ ጊዜ ከኣ፡ ካብቶም ከይደቀሱን ከዩዕረፉን፡ ንዕርቅን ንሰላምን ዝቃለሱ ዝነበሩ ደቂ ሃገር፡ ኣባ ኣጎስቲኖ ሓደ ነበሩ።

ይቕጽል
መደምደምታ.....

ኣብ ዝሓለፈ ቀዳማይ ክፋል ጽሑፍና ብዛዕባ ናይቶም ሕያዋይ ኣቦን ተቃላሳይን ዝነበሩ ኣባ ኣጎስቲኖ መንነት ብሕጽር ዝበለ ሓቢርና ኔርና። ኤርትራ ሃገርና ከም ብዓል ኣባ ኣጎስቲኖ ዝኣመሰሉ ጀጋኑን ሓለይቲ ሃገሮምን ህዝቦምን ኣጥፊኦ ኣብዞም ሎሚ ብዘይካ ገንዘብን ስልጣንን ካልእ ሓሳብን ሰብኣዊ ሕልናን ዝጠፍእም ናይ ስጋ ኮነ ናይ ሃይማኖት መራሕቲ ምስ ወደቐት እያ ኣብዚ ኩሉ ሽግርን መከራን ትርከብ ዘላ።

አብ ዝኸውነት ቸኹን ሃገር፡ ህዝቢ በደልን ግፍዕን ክወርዶ ከሎ፡ እቶም አብ መጀመርያ ተሰሪዖም ንሂወቶም ከይፈርሑ ንመሰል ህዝብን ንፍትሕን ክሃረቡን ክሰብኩን ክሕለቑን፡ ምእንቲ ሓቂ ቅድሚ ህዝቢ ክስውኡን ዝግብእም መራሕቲ ሃይማኖት ክኸውኑ ኢኻ ትጽቡ። ብአንጻሩ ግን ናይ ሎሚ መራሕቲ ሃይማኖት ኤርትራ ክትርእዮም ከሎኻ አሰላምም ኮነ ክስታኖም፡ አይከውንንዶ ምእንቲ ፍትሒ ክሰብኩን ምእንቲ ህዝቢ ክሕለቑን፡ እኳ ድኣ ደገፍቲ ጭቆናን አመስገንቲ ሸፋቱን ከይኖም አብ ዕለታዊ ጠቕሚ ትዓሲቦም አብ ህዝባዊ ጭፍጨፋ ክትሓባቡን ዓይኖም ክዕምቱን ንጭቆናን ንግፍዕን ንስርቅን ክባርኹ ከለዉ ርኢኻ ከአ ንብዓል አባ አጎሰቲኖ ዘኪርካ፡ ሓዘንካን ብክያትካን ዝትዓጸጸፈ ይኸውን።

አባ አጎሰቲኖ አብቲ ንሶም ዝሰረቱዎ ቃልሲ ህዝቢ ኤርትራ ግርጭት ተፈጠሩ ውግእ ሓድሕድ ምስ ተጀመረ ነቲ ናይ አሕዋት ደም ምፍሳስ ጠጠው ኸኸብሉ ደኸመ ከይበሉ ዘይገበሩዎ ፈተነን ዘይምሃዙዎ ብልሓትን አይነበረን። ካብቲ ዝፈልጡዎ ክሕብሩ ከለዉ አቶ ሃብተማርያም አብርሃ ከምዚ ይብሉ። ብወገን እሲያስ ብዙሕ ጊዜ ፈቲኖም ምስ ቀበጹ ንዑስማን ሳልሕ ሳብ ንምርካብ ንኤውሮጳ ገሹ። አብ ኤውሮጳ ንብዙሕ ጊዜ ፈቲኖም ንምርካቡ ምስ ትሓለሉ ከአ አብ መወዳእታ ካብቲ አብ ዓዲ ጣልያን ዝርከብ ዝነበረ ቤት ጽሕፈቱ ንማእከላይ ምብራቕ ደዊሎም ብስልኪ ረኸቡዎን አዘራረቡዎን ለመኑዎን።

ብወገን ዑስማን ሳልሕ ሳብ ዝተዋህቦም መልሲ ግን አሉታዊ ነበረ። አባ አጎሰቲኖ ግን ተስፋ ዝቈርጹን ብዝጋጠሞም ዕንቅፋት ዝድሃሉን ሰብአይ አይነበሩን። ካብ ኤውሮጳ ተስፋ ስኢኖም ምስ ተመልሱ እንደገና ጉዕዝአም ንሚዳ ናብ ተጋድሎ ሓርነት ገበሩ። አብዚ ከአ ምስ መሪሕነት ተጋድሎ ሓርነት ተራኺቦም ነቲ ናይ መንእሲያት ኤርትራ ህልቀት መዕለቢ ክግበረሉ ሓሳባትን ልማኖን አቕረቡ። ንሱ ከአ ነቲ ዝግበር ዝነበረ ውግእ ሓድሕድ ህዝቢ አብ መንጎ አትዩ ክምርምሮን ንበደለኛ ወጊዙ ጠጠው ከብሎን ዝብል ሓሳብ ነበረ። ብወገን ተጋድሎ ሓርነት ከአ ነቲ ውግእ ሓድሕድ ጠጠው ንምባል አብ ዝገብሩዎ ጸዕሪ ዘድሊ ምትሕባባር ከም ዝግበረሎም መረጋገጺ ረኸቡ። ካብቶም ነቲ ጉዳይ ኸኸደፍኡሉ ዝተባብዑዎምን ዝሓገዙዎምን መራሕቲ ጀብሃ ከአ ሕሩይ ተድላ ባይሩን ዓ ብደልቃድር ሮሞዳንን ከም ዝነበሩ ምስክር ኢና።

ብኸምዚ ከአ ነቶም አብ ኤርትራ ዝነበሩ ኤርትራውያን ሰበሰልጣን ዝተላእከ ምስጢራዊ ደብዳቤታት ተዋህቦም። ንሱ ከአ ንኣቶ አማኒኤል ዓንደሚካኤል ናይ ኤርትራ አመሓዳርን ንጀነራል ጎይትአም ገብረዝጊ ናይ ፖሊስ አዛዝን ዝተላእከ ደብዳቤታት ነበረ። እቲ ደብዳቤታት ክልቲአም ሰበሰልጣን ነቲ አባ አጎሰቲኖ ዝጸዕሩሉን ዝደኸሙሉን ዝነበሩ ናይ ውግእ ሓድሕድ ጉዳይ ጠጠው ንምባል ብወገን ህዝቢ ኢድ ኸኸአትዎ ዘድሊ ምትሕብባሮምን ሓገዞምን ኸኸወፍዩ እንተኸኢሎም ብወገን ተጋድሎ ሓርነት ኤርትራ ጸገም ከም ዘይኸውን ዝሕብርን ዝተተባብዕን ነበረ።

እዞም ክልቲአም ሰበሰልጣን እዚአም ነቲ ዝነበረ ውግእ ሓድሕድ ጠጠው ንምባል ህዝቢ ኤርትራ ዘይፈልጠ ዓቢ አስተዋጽኦን ሓገዝን ዘበርከቱ ምዃኖም ሎሚ ንሶም ኮነ ንሕና ከይሞትና ከሎና ክምስክሮ እግደድ ክብሉ ኣቶ ሃብተማርያም፡ ነቲ አቶ አማኒኤል ዓንደሚካኤል ኮነ ጀነራል ጎይትአም ገብረዝጊ አብቲ ሽዑ

እዋን ንህዝቢ ኤርትራ ዘበርከትዎ ተወፋይነትን ሓገዝን ይምስክሩ። ንሶም ይብሉ ኣቶ ኣማኒኤል ነቲ ካብ ተጋድሎ ሓርነት ዝተላእከሎም መልእኽቲ ምስ ተቐበሉ ብቐጥታ ንመንግስቲ ኢትዮጵያ ሓቲቶም ነቶም ኣብ በረኻ ሰፊሮም ዘለዉ ወምበዴታት ህዝቢ ክረኽቦምን ለሚኑ ምስታ ንሃይለስላሴ ኣውራጃ ሃገር ብማዕርነትን ብፍትሕን ንምትካል ትልወጥ ዝነበረት መንግስቲ ክግርቆምን ብዝብል ምክንያት ህዝቢ ምስ ተጋደልቲ ደቆም ንክራኽቡ ብዕሊ ኣፍቀዱ። ህዝቢ ኤርትራ ከኣ ኣብ ማዘጋጃ ቤት ኣስመራ ትኣኪቡ ምስ ተጋደልቲ ደቁ ዝራኽቡ ወክልቲ መረጸ። ሓደ ካብኦም እውን ኣባ ኣጎስቲኖ ተድላ ነበሩ።

ወክልቲ ህዝቢ ናይ መንግስቲ ፍቓድን ሓገዝን ረኺቦም ከኣ ብዕሊ ምስ ክልቲኤን ውድባት እናተራኸቡ ነቲ ዕርቂ ኣብ ክንዲ ምስ ኢትዮጵያ ኣቐዲሞም ንክልቲኤን ውድባት ንምዕራቕን ነቲ ኣብ መንጎኦም ዝነበረ ውግእ ሓድሕድ ጠጠው ንምባልን እዚ ዘይብሃል ጸዕርን ደኻምን ኣካየዱ። እቲ ኩሉ ተበግሶን ደኻምን ከኣ ቀንዲ ምሃዚኡን ኣዓዋቲኡን ኣባ ኣጎስቲኖ ተድላ ነበሩ። ብዙሓት ዝወግሉዎን ዝፈጸሙዎን ምስጢር ውዲሉ ሓዲሩ ምግላጽ ስለዘይተርፍ ግን ሳራ መኩንን ዝተባህለት ከዓዕ ተጋዳሊት ንኢትዮጵያ ኢዳ ምስ ሃበት ነቲ ኣባ ኣጎስቲኖ ንክልቲኤን ውድባት ንምዕራቕ ዘካየዱዎን ዝተዓወቱሉን ጸዕሪ ንመንግስቲ ደርጊ ብምንጋር ኣእሰረቶም።

ኣባ ኣጎስቲኖ ከኣ ንኣዲስ ኣበባ ተወሲዶም ዳርጋ ንሸውዓተ ዓመት ኣብ ቤት ማእሰርቲ ዓለም በቃኝ ተቐጥቂጦም ኣይ ምወት ኣይጥዑይ ከይኖም ተፈትሑ። ድሕሪ ምፍትሖም ኣብ ዓዲ ጣልያን እንዳትሓስሙ ከኣ እታ ክብርቲ ሂወቶም ንሃገሮምን ንህዝቦምን ዘይርሳዕ ፍቕርን ታሪኽን ገዲፋ ሓለፈት። ኣብዚ ንእግሪ መንገድና ክንገልጸ ንደሊ ሓቅታት ኣሎ። ንሱ ከኣ ብዛዕባ እቲ ኣብ ሃገርና ኤርትራ ካብ ጥንቲ ጀሚሩ ዝተካየደን ዝካየድ ዘሎን ህዝባዊ ቃልሲ ገለ ሰባት ብናይ ኣውራጃ ደረጃ ዝርእዩዎን ዝፈርዱዎን ንሰምዕ ኢና። ንኣብነት ገሊኦም ሓማሴንን ኣከለጉዛይን ብዙሕ ዝተቐለሱን ዝጸዓሩን እዮም። ሰራዮ ግን ቀደም ኮነ ሎሚ ኣብ ቃልሲ የለዉን ኢሎም ከይሓፈሩ ነቶም ናይ ቀደም ደቂ ሰራዮ ከም ብዓል ተድላ ዑቕቢት ኮነ ቀሺ ድሜጥሮስ፣ ከምኡውን ነዞም ናይ ሎሚ ንረብሓ እሰያስ ብግልጺ ኮነ ብተዘዋዋሪ ዝሰርሑ ዘለዉ ከም ብዓል ናይዝጊ ክፍሉን ሰዩም ዑቕባንኪኤልን ካልኦትን ክጠቕሱ ንሰምዕ ኢና።

ስለዚ ከኣ ኢና ነዞም ኣብ ላዕሊ ኣስማቶም ዝተጠቐሰ ደቂ ኣውራጃ ሰራዮ ዝኸኑ ሰበሰልጣን ዝነበሩ ኣቶ ኣማኒኤል ዓንደሚካኤልን ጀነራል ጎይትኦምን ሞያኦምን ንህዝቢ ኤርትራ ዝፈጸሙዎ ጽቡቕ ታሪኽን ከነዘንቱ ዝተገደድና። ኣብዚ ናይ ሎሚ እውን እንተኸኑን ገንዘብን ጽቡቕ ናብራን ኣዓሽዩዎም ንህዝቦም ዘይጠለሙን ካብ ቃልሶም ዘየላገሱን ከም ብዓል ደክቶር ሃብተ ዝኣመሰሉ ተወላዶ ኣውራጃ ሰራዮ ዝኸኑ ተቐለሱቲ ከም ዘለዉ ንፈልጥ ኢና። ኣውራጃ ማለት ከኣ ንምምሕዳር ንክጥዕም ኢልካ ዝተገብረ ናይ ቦታ ክልል እምበር ዓ ሌት ሰብን መንፍዓቶምን ሕመቕምን ዝፈላልን ዘመልክትን ስም ኣይከውንን። ስለዚ ከኣ ኣብ ዝኸኑ ኣውራጃ ጀጋኑ ኔሮም ከድዓት ከኣ ኔሮም። ቀደም ኮነ ሎሚ ኣብ ኣከለጉዛይ ኮነ ሓማሴን ከድዓትን ጠለምትን ኣይነበሩን ኢልካ ምክታዕ ከኣ ካብ ሓላፍነትን ካብ ምስትውዓልን ዝርሓቐ ኣዛራርባ እዩ።

ብወገን አከለጉዛይ ንህዝቦም ዝጠለሙ ከም ብዓል ተስፋ-ንኪኤል ጆርጅ፣ ዓሊ ሒጎ፣ ተስፋ-የውሃንስ በርሂን፣ ካልኦትን ቀደም ኔሮም ሎሚ እውን እቶም ቀንዲ መሳርሒ ስርዓት ኣቶ እሱያስ ኩይኖም ህዝቢ ዘጋግዩን ዘእምኑን ዘለዉ ከም ብዓል ኣብርሃለይ ክፍለ ዘምህረትን ካልኦትን ደቂ ኣውራጃ ኣከለጉዛይ እዮም። ብወገን ሓማሴን እውን ቀደም ከም ብዓል ጊለ ዝኣመሰሉ ንህዝቦም ስሚ ዝንሰንሱ ሰባት ኔሮም እዮም። ሎሚ እውን ከም ብዓል ዶር. በረኸት መስፍን ሓጎስ ዝኣመሰሉ ንስርዓት እሱያስ ክጸንሑን ህዝቢ ከጥፍእን ብተዘዋዋሪ ዝቃለሱ ሰባት ኣለዉ። ኢሎም ዝሃረቡን ዝኣምኑን ሰባት ብዙሓት እዮም። እሞ እዚኣቶም እውን ደቂ ሓማሴን ኣይኩኑን ክንብሎም ኣይኻክእልን።

ሎሚ ሃገር ትጠፍእ፣ መንእሰያት ኣብ በረኸታት ይሃልቁ፣ ዘርእና፣ ባህልና፣ ታሪኽና፣ ሓይልና፣ ቍጠባና፣ ኮነ ኢልካ ይሰረቕን ይድምሰስን ኣሎ። ንሕና ከኣ ገለ ዕሱባት እሱያስ ብዘበግሱዎን ዘሳውሩዎን ዘለዉ ሓማሴን ከምዚ ኢና ኣከለጉዛይ ከምቲ ኢና፣ ሰራዮ ከምዚ እዮም መታሕት ከምቲ እዮም ብማለት ከይንቀራረብን ከይንመያየጥን እሞ ከምቲ ቀዳሞት ኣብሓጎታትና ናይ ሓባር ጸላኢ ክመጸም ከሎ ብሓባር ዝገጥሙዎን ዝከላከሉዎን ዝከበሩ ሎሚ እውን ብመጀመርያ ንኹሉ ገዲፍና ሃገርና ካብ ሸፋቲን ሰረቕትን ቀንጸልትን ደምሰስትን ነድሕና። ሃገር ኣድሒንካ ናይ ኣሕዋት ናተይ ናትካ እውን እንተርኪብናሉ ከኣ ቀደም እውን ዝጸንሑ እዮ።

ካልኦት ሃገርና ንምጥፋእን ህዝባ ንምጽናትን ተላኢኹም ብመደብ ኩነ ኢሎም እናጥፍኡዎ ከለዉ ገሸካ ናቶም ኣገልገልቲ፣ ገሸካ ከኣ ናቶም ተከላከልቲ ኩንካ ሃገርካን ህዝብካን ምጥላም ግን ኣብሓጎታትና ዘየጽንሑዎ ጥልመትን ጽዮቕ ባህልን እዮ። ዝኹነ ኩይኑ ውዲሉ ሓዲሩ ክወግሕዮ። ኩላትና ሃገርና ነድሕነሉ መንገዲ ጥራሕ እንተኻክተል ከኣ ሽግር ሃገርናን ህዝብናን ምተወደኤ ወይ ከኣ ኣዝዩ ምሓጸረ። እቶም ህዝቢ ክመርሑን ክጥርንፉን ዝግብኦም ብዕድመ ይኹን ብትምህርቲ፣ መራሕትናን ዓበይትናን ዝበሃሉ ብዓል ፕሮፌሰር ብዓል ዶክተር ኣብ ክንዲ ናይ ሓባር ዓወት ከምጽእ ዝክእል መንገዲ ዝመርሑ ሎሚ ኣብዚ እዋን እዚ ፓርቲ መስሪቶም ክዓብዩን ኣብ ስልጣን ክድይቡን ዝሓሰቡን ዝቃለሱን ካብ ኮነ ግን ናይ ሃገርና ሕማቕ ዕድል ኣዝዩ ዘሕዝን እዮ። ሕዝቢ ኤርትራ ግን ንጸላእቲ ተቓሊሱ ካብ ምስገቡን ስልጣኑ ኣብ ኢዱ ምእታውን ሓሊፉ ካልእ ምርጫ ክህልዎ ኣይክእልን እዮ።